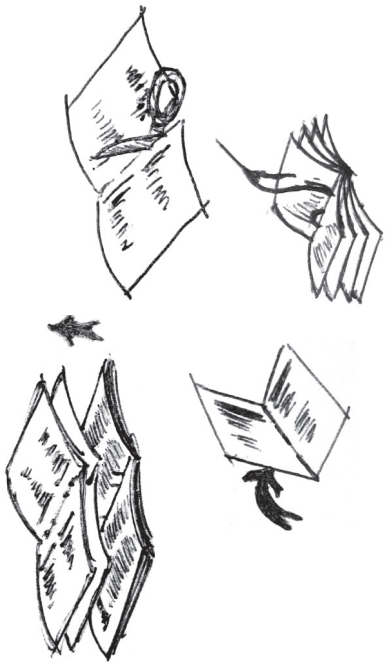

Indiánské a woodcrafterské písně

Vydala Liga lesní moudrosti v roce 2011.

1. Ranni písne kmene Zuni
2. Quonabova ranni písne
3. Věčerní písne
4. Můdže mukessin
5. Písne ke hráč
6. Sněmovní signál
7. Mičinkši
8. Modlitba kmene Omaha
9. Switch dance – trick song
10. Grand Entry (Intertribal)
11. Honor Song – Tuwe seče

12. Wapaha olowan – Flag song
(Písne vlajky)
13. Sitting Bull's memorial song
14. Step-n-Slide (Side step)
15. Sneaky Sneak–up (Sneak
up)
16. Crow hop
17. Oyate tokahe
18. Hey heyá
19. Rabbit dance
20. Just for fun

Obsah CD

2. Quonabova ranni písne

Další písne k uvítání nového dne:

Sa-ga-ža vej - o - sej pe mo-sej kve - ži -
kom e-na-bid a - kín e-na-bid a - kín

13. Sitting Bull's memorial song

(Lakota Thunder, album *Lateran Songs*, č. 01)

Vzpomínková písne na náčelníka Sedícího Býčka.

Před.: Já já wejha jahej we jahi hája.

Já já wejha jahej we jahi hája.

Wej hejha jahej ja.

Wej jahej we jahi hája.

Wej hejha jaha.

Wejha jahi jelo haje jahi ja.

Wej hejha jahej ja.

Wej jahej we jahi jelo haje ehe jou.

He oyáte kinhan.

He blihtč iyapo jo.

He iyóthiyewakiyelo haje (ijotchiyewakijelo) = darí se jahej ha.

He Tháňáňka Iyotake.

Heyin na iyáyoelo haje

(chatchanka iyotake) = Sedící Býk
(hejin na iyáyoelo) = to řekl ehe jou.
a odešel
mi těžce

14. Step-n-Slide (Side step)

(206 singers, album *Indian to the max*, č. 02)

Písne k tanci side step, kdy se jedna noha rytmicky přisunuje k druhé.

Před.: We já já já johanijo wéjo.

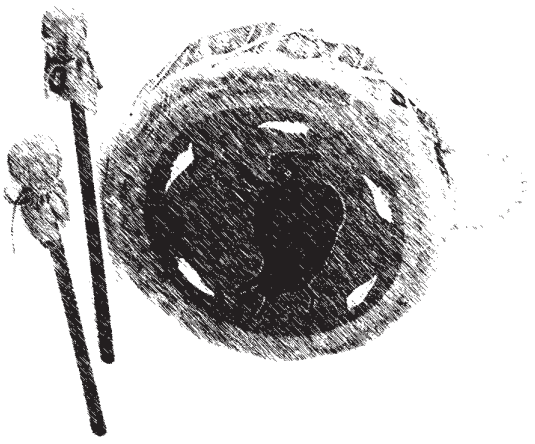
We já já já johanijo wéjo he jahi jo.

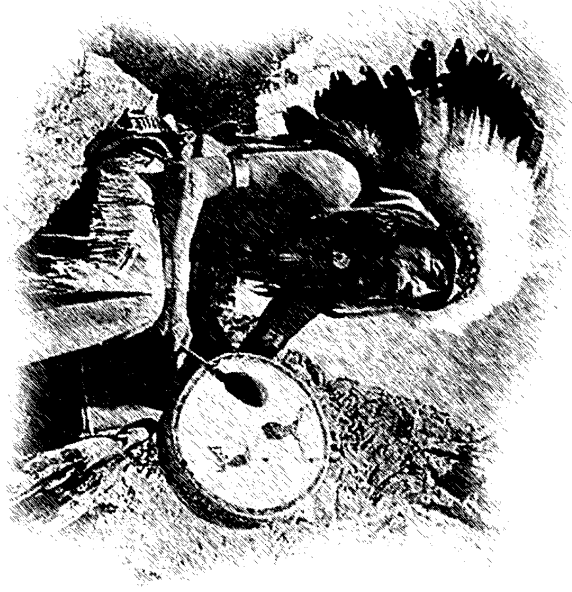
Weja hé ye weja weja hé johanjo

weja há ja johahi

weja he já já johanijo wejo hé

wejo hé jou.

Naše redakce časopisu Woodcraft

Zpíváte na táboření ránní a večerní píseň? Znáte píseň ke hrám a svačičkám? Zpíváte píseň ke sněmu? Jsou to písně, které neodmyslitelně souvisejí s woodcrafterskou činností a podporují malebnost. Možná je neznáte, protože jste ve kmeni teprve nováčky nebo patříte k těm, kteří nejezdí na ligoové akce, kde byste se je mohli naučit. A přitom máte chuť je také zpívat. Právě pro vás je určeno naše CD s výběrem nepoužívanějších písní v Lize lesní moudrosti. A navíc pro všechny, kteří mají rádi indiánské písně hrané na pow-wow, jsou určené *hity* od předních českých kapel. Věříme, že vám naše CD udělá radost. Děkujeme všem, kteří se podíleli na realizaci tohoto projektu.

Proč vzniklo toto CD

Woodcrafterské písně

1. Ranní píseň kmene Zuni

Touto písní woodcraftaři vítají nový den obrácení k východu.

Wah!—ta-ho—ta - ho! * Wah!—ta - ho—ta -

ho! Wah! u - ta - ho na - wi ta - na - lo Wah!

u - ta - ho ta hi mana - lo Ma - ya na - wi zu - mi

te - tla - ni! Ma - ya na - wi zu - mi ta - na - li.

* Výslovnost podle nahrávky indiánů Zuni je „Wéj ta - ho ...“

Vzhúru! Vzhúru! Vzhúru! Vzhúru! Vzhúru! Vzhúru!
Vzbuď se, vstávej, život tě vítá.
Vzbuď se, vstávej, buď stále bdělý.
Matka Život tě volá! Matka Život tě vítá.

Soskwac ote pe chasamotek   Pjíd rovnou sem.
 Pe e nihimotek   Pojď sem a tanči.
 hajéhahi ja.
 Mitoni kinihiskenawaw   Yspadáš velmi dobře,
 hajéhahi ja, wéj wéj háwejahowelo   tanec ti sluší.
 hajéhahi ja.

Před.: Kakijaw pe nihimotek.   Všichni pojďte sem a tančte.
 Sbor: Kakijaw pe nihimotek   Všichni pojďte sem a tančte.
 hajéhahi jou.

Originálně od Northern Cree, Blackfoot Confederacy, zdroj You Tube

- Všichni pojďte sem a tančete

20. Kakijaw pe nihimotek

19. You are so far away – Jsi tak daleko
 Píseň k párovému tanci zvanému králičí. Zdroj neznámý.

Hej hejá hej hejá hej hejá hej hej hejá
hej hejá hej hejá hej hejá hej hej hej.

18. Navazská seznamovací píseň „Hej hejá“
 Řiká se, že se jedná o navazskou seznamovací píseň, ale zdroj je pro nás neznámý. Zpívá se jednou společně všichni dohromady a poté jednotlivě opakuje totéž, a zase všichni, a pak jiný jednotlivec a tak to jde, až se všichni osměli a každý ji zazpívá alespoň jednou samostatně.

17. Oyate Thòkake – První lidé
 Mezi woodcraftery profiáknutá pecka starší lakotské písně. *Song and dances of the Lakota – Ben Black Bear, R. D. Theisz.*

15. Sneaky (dn) Sneak (dn) Sneak ýky Sneak

Píseň k tanci *sneak* pro plíživý tanec neboli tanec zvědů, kdy se tanečník snaží tancem vyprávět příběh z boje, lovu či výzvěd.

Před.: *He ja jahi he he jahu hé*
ha jahi he he yahu hé
haje jahi jou.

We ja jahi ha ho wejha
hej há ho wejha wélo
hajé já hej ha
weja hej já ho welo
hajé jahi ja.

16. Crow hop

(Black Lodge Singers, album *Pow-wow legends*, č.03)

Píseň k tanci *crow hop* napodobujícímu vrání hopsání.

Před.: *Wejhá japelo wejhá jape japelo.*
 Sbor: *Wejhá japelo wejhá jape japelo hej hej je.*

|: *Wejhá japelo wejhá japelo wejhá japelo hej hej je*
wejhá japelo wejhá jape japelo hej hej je. |

Následující čtyři písně vznikly při spontánním nahrávání na zkoušce kapely Walden Singers s podporou dalších hostů v červnu 2011.

*Já ja wěj heja wěj
wějha wélo hajé jahé jo
we jahi thi je
we jahi thi jelo
haje jahé jou.*

*Já ja wěj heja wěj
wějha wélo hajé jahé jo
we jahi thi je
we jahi thi jelo
haje jahé jou.*

Před.: *Já ja wěj he jaho já ja wěj.*
Sbor: *Já ja wěj he jaho já ja wěj.*

9. Switch dance – trick song

(originálně od *Bad Nation Singers*,

album neznámé, zdroj: YouTube)

Jedná se o píseň, která prověřuje zdatnost tanečníků. Píseň v určité chvíli zastaví a tanečníci musí *zkamenět*.

Walden Singers

publice.

Většina členů kapely pochází z kmenů Walden a Osmaka Opo (Liga lesní moudrosti) z Prahy a okolí. Je to nejdéle hrající kapela v České re-

12. Wapaha olowan – Flag song (Píseň vlajky)

(složil *Chris Velký Orel Norris*

a *Ben Černý Los Manderson*, 1954)

Zpívá se při vzdávání pouty vlajce. Píseň je někdy nazývána siouxskou národní hymnou.

*Tħunŋkášilŋáŋŋi
ihawáŋpaħa
kiŋħáŋ
oħanŋkešŋŋŋŋŋ
he nážŋŋ kie ló.*

*(tħunŋkášilŋáŋŋi) = prezident
(tħawáŋpaħá) = jeho vlajka
(kiħa) = jestliže
(oħanŋkešŋŋŋŋŋ) = navždy
(he nážŋŋ kie ló) = ona stál/všet bude*

*Iyóħlarhe hójo
oyáte kiŋ hójo
wíħíħeħaģŋŋŋŋŋ kta ċħa
heħamŋŋŋ wélo.*

*(Iyóħlarhe) = pod
(oyáte ki) = ti lidé
(wíħíħeħaħi kta ċħa) = vyrůst/vypst
budu proto
(heħamŋŋŋ) = tak činit/dělat*

Volný překlad:
Dokud bude nad námi vládt vlajka USA, bude lid pod ní vzkvétat,
a proto tak činim.

aby mohla splnit požadavky pow-wow.

Vždy jednou pow-wow písni (č. 9 a 11) se Vám představí české kapely, které vystupují či českých pow-wow. Písně, které hrají, jsou převážně převzaté z domorodých amerických či kanadských originálů. Každá kapela má svůj repertoár oblíbených písní, avšak snahu každé kapely je umět zahrát od každého stylu alespoň jednu píseň,

Pow-wow písně v Čechách

lů jižního (zpívány hluboce) a severního (zpívány vysoce).

Pow-wow písně

3. Večerní píseň

Zpíváme na sklonku dne, obrácení k západu. Děkujeme za prožitý den.

E - lui - la Ma - ya — Zu - la, ku - a wey - la ya - na —
vie - ví, e - lui - la Ma - ya — Zu - la ku - a wey la ya - na —
lo. - al lu - ra - wun - ga — no - ka - al — ha - mi tan - da —
lo. Kua wey - la ya - na — vie - ví, te — na - di ya - na —
lo. Ya - na lo, ku - a wey - la — ya - na — lo.

*Dobrou noc, krásná Bojyně. Děkujeme ti za tvé poželání.
Dobrou noc, krásná Bojyně. Děkujeme ti za tento den.
Na úsvítu tě opět spairime v plně slavné.
Děkujeme ti za tvé poželání.
Za to, že jsi s námi celý den. Tento den.
Děkujeme ti za tento den.*

Wapa-dhin a - ton - he
a - ja jsem tvůj (tvá)

Wa-kon-da dhe - dhu
Ot - če sto - jiš mi ku po - mo - ci

Slavnostní píseň k mimořádným příležitostem. Například ukončení sněmu, vysvěcení týpí a podobně.

8. Modlitba kmene Omaha

Mičínkši – na – pema – hinzae,

Mičínkši – na – pee – ma – hinza – je e e – a te hejelo – a te hejelo.

7. Mičínkši

Slavnostní píseň, která se zpívá při slavnostních okamžicích. Například na sněmu při udílení titulů, nebo v iníti.

Jo — e jo ho — jo — ho o ho —

6. Sněmovní signál

Touto melodií zve vyvoláváč nebo náčelník do sněmovního kruhu.

4. Mudže mukesin

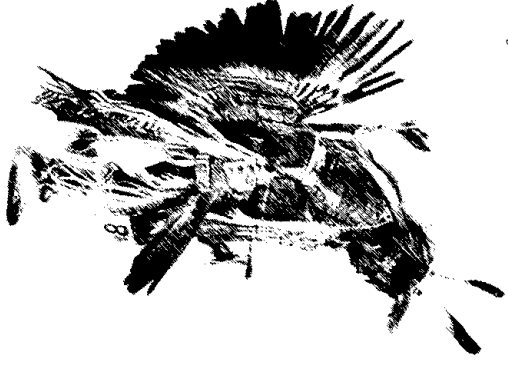
Veselá píseň k hrám.

Mu - dže mu - ke - sin o - jo - jon
mudže mukesin o - jo - jon
mudže mukesin o - jo - jon
jo - jon mudže mu-ke-sin o - jo - jon

5. Píseň ke hrám

Svolávací píseň ke hrám. Zapomeňte na píšťalku.

Jo - ho - ma - ho jo - o - wa - na
ha - ja - ma ha - ja - ma ke - ni - o - wi

*Mej hej jaho wej hej jaho
wej hej jaho wej ha wej hawelo
hej je jahi jou.*

Před.: *Mej hej jaho wej hej á.*
Mej hej jaho wej hej á.

Zpívá se při zahájení pow-wow a vstupu tanečnicků do arény.

10. Grand Entry (Intertribal)

(*High Noon*, album *Have a Drum*, č. 01)

Písňé číslo 10 a 12–16 berte jako průřez stylů indiánských písní. Pís-

ně s číslem 10, 12, 13 se v tomto sledu hrají i na pow-wow. Ostatní písně jsou již řazené náhodně, neboť i jejich výběr na pow-wow záleží na konkrétní situaci. Nezapomeňte, že indiánské písňe jsou pevně spjatý i s tancem, a proto zpívejte, tančete a radujte se.

Pow-wow písňé v originále

Čangleška Nunpa Singers (Dva kruhy)

Kapela hrající mnoho lakotských pow-wow písní podpořených i ženským zpěvem, všichni z Holešova a okolí.

11. Honor Song – Tuwe seče

(originálně z alba *Takini* – *Honor song*, č. 17)

Píseň k povzbuzení a poctě. Zpívá se většinou konkrétnímu člověku či několika lidem jako pocta ze jeho (jejich) zásluhy.

Před.: *Wejhá jahé já – wejhá wejhá welo.*

Sbor: *Wejhá jahé já – wejhá wejhá welo – haé johé jou.*

*Já hejhá wejá wej heja
jahé wejhá welo – haé johé jou
wejhá jahé hája wejhá jahé há
wejhá jahé há
wejhá já he jaha welo – haé jahé jou.*

Tiwé seče k'uy blihéič'iya yo!

Haé jahé jou.

*Lakhóta oyáte kinhan wachihniyan
pelo!*

Haé jahé jou.

Lakhótapi kin lé othehike ló.

Blihéič'iya yo!

Óta wachihniyan pelo

haé jahé jou.

At' už jsi kdokoliv, snaž se!

Národ Lakotů na tebe spoléhá!

Je těžké být Lakotou.

Snaž se!

Mnozí na tebe spoléhají!